Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів
Кафедра міжнародної економіки
Європейська Асоціація Економістів
Українська Асоціація економістів-міжнародників
Спілка підприємців малих, середніх та приватизованих підприємств

ЗБІРНИК ТЕЗ

X Всеукраїнської науково-практичної конференції

«СУЧАСНА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

1 грудня 2022 р.

Київ
2022

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка
(протокол №4 від 14 грудня 2022 р.)

Редакційна колегія:
Сосновська О. О. – д.е.н., професор, завідувачка кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;
Рамський А. Ю. – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;
Шлапак А.В. – д.е.н., доцент, завідувачка кафедри міжнародної економіки Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;
Лойко В. В. – д.е.н., професор, професор кафедри міжнародної економіки, Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;
Краус Н. М. – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;
Ушенко Н.В. – д.е.н., професор, професор кафедри міжнародної економіки, Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;
Казак О. О. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;
Васечко Л. І. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;
Обушний С.М. – к.е.н., доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;
Жукова Ю. М. – к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;
Євтушевська О.В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;
Сулима М.О. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;
Нечипоренко А.В. – к.е.н., доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка.

«Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи» [Текст]: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 1 грудня 2022 р.) / Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2022. 240 с.

Викладено тези доповідей учасників X Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи», яка відбулася у м.Києві 1 грудня 2022 р.

Висловлені у тезах думки та пропозиції можуть не збігаються з точкою зору редакційної колегії. Відповідальність за достовірність інформації, точність назв, статистичних даних, прізвищ та цитат несуть автори. Матеріали опубліковані в авторській редакції. У випадках виявлення плагіату відповідальність несуть автори наданих матеріалів.

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2022

Дашивець І.О., Плецан Х.В. **ЯК РОЗВИВАЄТЬСЯ КУЛЬТУРНИЙ ТУРИЗМ В УМОВАХ ВІЙНИ. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**	***50***
Зенін Д.В., Яковлєва-Мельник Н.Г. **ТУРИЗМ ЯК РУШІЙНА СИЛА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ. ВОЄННИЙ ТУРИЗМ**	***54***
Кравець О. В. **ВДОСКОНАЛЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**	***57***
Корогодова О. О., Моісеєнко Т. Є., Глущенко Я. І., Черненко Н. О. **ОСОБЛИВОСТІ ІРО У СВІТОВІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ ПРАКТИЦІ**	***59***
Лойко Є.М. **ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «КОМУНІКАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ»**	***62***
Лут Т.С., Аротюх О.В. **ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ**	***65***
Нагорний О.Б. **ОФШОРНІ ЦЕНТРИ ЯК ЧИННИК ПОДАТКОВОЇ МІНІМІЗАЦІЇ**	***68***
Несен М. А., Куценко Т. М. **ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ГЛОБАЛЬНИХ КОМПАНІЙ**	***70***
Ніколаєнко Я., Крещенко А., Жукова Ю.М. **ДЕРЖАВНА ПІДТРИМАКА БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**	***73***
Петренко В.П., Дегтяр Я.Р. **ФУНКЦІОНУВАННЯ ГАЛУЗІ АПК В УМОВАХ ВОЄННОГО ПОЛОЖЕННЯ**	***77***
Поздєєва К.В. **ДИНАМІКА ПОКАЗНИКІВ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ МІСТА КИЄВА**	***80***
Пожар А.С. **ІНДУСТРІЯ 4.0: ОСОБЛИВОСТІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ**	***82***
Пономарьова В.С., Артюх О.В. **СУЧАСНА ПРОБЛЕМАТИКА ОБЧИСЛЕННЯ ПЛАТИ ЗА ЗЕМЛЮ В УКРАЇНІ**	***85***
Похвалітова Д. Д., Посохов І.М. **НЕДОБРОСОВІСТНА КОНКУРЕНЦІЯ У СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**	***88***
Ромашина Д.А., Гуренко А.В. **АНАЛІЗ ВПЛИВУ ВІЙНИ НА МАРКЕТИНГОВІ КОМУНІКАЦІЙ В УКРАЇНІ**	***92***

Пономарьова В.С.
здобувач ступеня магістра
Артюх О.В.
д.е.н., професор
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна

СУЧАСНА ПРОБЛЕМАТИКА ОБЧИСЛЕННЯ ПЛАТИ ЗА ЗЕМЛЮ В УКРАЇНІ

Відповідно до Конституції України земля є основним національним багатством, яке перебуває під особливою увагою держави і кошти від плати за землю повинні бути направлені в першу чергу на фінансування заходів щодо раціонального використання та охорони земель у сукупності з іншими природоохоронними заходами. Податковим кодексом України (далі–ПКУ) визначено плату за землю як обов'язковий платіж у формі земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності та який є одним із видів доходів місцевих бюджетів, що зараховується на рахунки відповідних рад (сільської, селищної та міської) [1].

З початку розгортання повномасштабної війни Російської Федерації проти України Парламент ухвалив суттєві зміни до законодавства, що передбачають значне послаблення оподаткування на період воєнного стану. Адже, на жаль, війна внесла зміни не тільки в життя кожної людини, а й у важливі системи, які забезпечують життєдіяльність нашої країни, одна з яких це податкова система. 17 березня 2022 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до ПКУ та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» № 2120-IX. Цим Законом внесено деякі зміни щодо питань оподаткування землі, а саме: не нараховується та не сплачується плата за землю за території, перелік яких визначено Кабінетом Міністрів України. Даний фактор звісно впливає на зменшення надходжень до бюджетів громад.

Проаналізуємо динаміку надходжень плати за землю до місцевого бюджету України за 2018-2021 рр.

Динаміка надходжень плати за землю до місцевого бюджету України, 2018-2021 рр. (у млн. грн)

	2018	2019	2020	2021
Земельний податок з юридичних осіб	8241,19	11488,69	10828,82	11815,53
Орендна плата з юридичних осіб	15288,09	17193,53	16369,41	18887,72
Земельний податок з фізичних осіб	1629,42	1860,92	1984,75	2028,09
Орендна плата з фізичних осіб	2162,39	2292,51	2288,65	2531,98

Джерело: створено автором на основі [2]

Як бачимо, динаміка надходжень характеризується поступово зростаючими показниками за даний період часу, однак у зв'язку з теперішніми обставинами у 2022 році результати звісно будуть зовсім інші. Не дивлячись на позитивну динаміку протягом останніх років, існує проблематика саме в обчисленні плати за землю:

- по-перше, відсутність повних відомостей в Державному земельному кадастрі щодо прав власності користування земельними ділянками;
- проведення нормативно-грошової оцінки земель (багато суб'єктів господарювання розраховуючи річну суму плати за землю не враховують потрібний коефіцієнт індексації), при цьому відбувається заниження їх податкових зобов'язань. Листом від 11.01.2022 № 6-28-0.222-275/2-22 наразі значення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки земель і земельних ділянок за 2021 рік становить для земель населених пунктів та інших земель несільськогосподарського призначення – 1,1 [3].
- встановлення юридичними і фізичними особами пільг без правомірного їх використання, що таким образом мінімізує їх сплату до бюджету.
- проблеми зі сплатою орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності у випадку переходу права власності на нерухомість, що розміщена на орендованих ділянках;
- правильність визначення цільового призначення землі і використання її за призначенням, що може бути наслідком різної плати за землю;
- розглядаючи подані декларації за звітний період юридичними особами виявлено неправомірне зменшення площі ділянки, що оподатковується тощо.

Діюча в Україні система податкового адміністрування сплати за землю як і податкова система країни в цілому, потребує постійного вдосконалення та покращення. Тому важливими заходами для збільшення надходжень та правильності обчислення суми сплати податкових зобов'язань, на наш погляд, є:

- проведення інвентаризації всіх земельних ділянок та контроль щодо їх реєстрації (з метою встановлення місця розташування земельних ділянок, їх меж, розмірів, правового статусу, виявлення земель, що не використовуються, використовуються нераціонально або не за цільовим призначенням, встановлення кількісних та якісних характеристик земель, необхідних для ведення державного земельного кадастру);

- своєчасне проведення нормативно-грошової оцінки земель (принаймні один раз на 5-7 років);

-поліпшення адміністрування з орендної плати (встановлення адекватних розмірів орендної плати з диференціацією за видами цільового призначення; своєчасне внесення змін до договорів оренди у разі зміни нормативно – грошової оцінки земель; своєчасне відновлення договорів та заміна сторони договору у разі переходу права власності).

-підвищення контролю за правильністю заповнення та своєчасністю подачі декларацій з належним і відповідним оформленням всіх пунктів та формування податкової культури у платників податків.

Таким чином, плата за землю є бюджетоутворюючим податком для місцевого самоврядування. На основі розглянутої проблематики обчислення плати за землю, слід оцінити та взяти до уваги дотримання вищезазначених напрямів, що можуть стати напрямом покращення до поставлених проблем.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/ (дата звернення: 19.11.2022).
2. Річні звіти Державної казначейської служби про виконання Державного бюджету за 2018-2021 роки. URL: https://www.treasury.gov.ua (дата звернення: 19.11.2022).
3. Щодо коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки за 2021 рік, який застосовується для визначення податкового зобов'язання з плати за землю. URL:https://tax.gov.ua/ (дата звернення: 19.11.2022).